

Un nou espai per a Maria

Dg, 6/12/2009 per Lluís Serra

[Gerasa](#)

El Concili Vaticà II va tenir les seves controvèrsies per situar Maria al lloc que li correspon. Finalment, li va dedicar el capítol VIII de la Constitució *Lumen gentium* per contemplar-la a la llum del misteri de Crist i de l'Església. Calia corregir alguns excessos devocionals i afavorir el desenvolupament d'una **fe cristocèntrica**. Aquesta correcció de rumb no ha estat sempre ben encaixada. Avui s'adverteix, potser també fruit de la situació general, un afebliment del **paper de Maria en la vida dels creients i de les comunitats cristianes**. La tasca ecumènica no ho justificaria. Cal ressaltar, d'altra banda, una sensibilitat més gran envers Maria, com a necessitat de recuperar un valor oblidat, malgrat que no se sàpiga gaire bé com fer-ho. El retorn sense més ni més no és la solució. Prefereixo el títol d'una circular del marista Basilio Rueda, escrita l'any 1976, que propugnava «**un nou espai per a Maria**».

✘ Aquest nou espai requereix **una nova comprensió** de Maria de Natzaret. El llast cultural multiseular, poc permeable a la llum de l'evangeli, dificulta que la bona notícia de Jesús arrelhi al cor de les persones. Un exemple, el tractament de Jesús amb les dones constitueix una bona notícia, que xoca amb la **mentalitat patriarcal**, profundament arrelada en la nostra civilització; amb el pensament dels filòsofs, Aristòtil i Nietzsche entre ells i molts altres; amb els esquemes jueus de la Torà i amb les pregàries diàries: «Gràcies per no haver nascut pagà, ni esclau ni dona», etc. Per això, la primera tasca per captar la crida evangèlica a la conversió apunta a **desidealitzar Maria**. La idealització té una dosi de fantasia que allunya d'un principi bàsic cristià: l'encarnació. Marifé Ramos, dona, doctora i mare de família, en una jornada de formació permanent organitzada el mes d'octubre passat per l'URC (Unió de Religiosos de Catalunya), va desenvolupar el tema de manera convincent. Va realitzar «l'intent de recuperar Maria de Natzaret, coneixent els condicionants històrics, culturals i religiosos de la seva època. Ella que, com a dona, va viure "sota el pes de la Torà", va assumir i encarnar la Bona Notícia». Quan algú s'apropa a Maria de Natzaret, des d'aquesta perspectiva realista, hi troba una font d'estímul de la fe, d'una fe madura, adulta, progressiva... que s'espolsa el llast d'una mentalitat patriarcal. Maria no és només silenci (guardava aquestes coses al cor) sinó també paraula (com pot ser això?, per què has fet això amb nosaltres?; no tenen vi). Com va educar Maria Jesús perquè en els seus ensenyaments hi haguessin exemples domèstics tan clars o perquè no es deixés capturar per la llei? Com va poder Maria suportar el fet de ser mare d'un "fill difícil" com Jesús, abocat a la persecució i a la mort violenta? Com va encaixar els comentaris que se'n feien com ara, blasfem, endimoniat, bevedor, amic de publicans i prostitutes? Maria de Natzaret va estar al peu de la creu i amb els seguidors de Jesús al Cenacle.

La distància temporal, el filtre dels segles, la pervivència de la cultura impermeable als valors evangèlics... són caldo de cultiu d'una idealització. Ara, a les portes de celebrar la festa de la Immaculada Concepció de Maria, quin apropament pastoral fem a la seva figura?

Crec que amb la tasca de desembrollar els condicionaments històrics, culturals i religiosos no n'hi ha prou. Faig notar també els **condicionants psicològics** que,

en molts casos, condueixen a mantenir i accentuar, si és possible, la idealització.

L'amor a la mare d'un adult s'ha de fonamentar en la veritat i no en dependències infantils o en inclinacions malaltisses. Jesús va més enllà dels llaços biològics: «Qui són la meva mare i els meus germans? Llavors, mirant els qui seien al seu voltant, diu: aquests són la meva mare i els meus germans. El qui fa la voluntat de Déu, aquest és el meu germà, la meva germana, la meva mare» (Mc 3,33-35). Jesús no ignora el quart manament d'honrar pare i mare, però estableix **un vincle nou: el projecte de l'amor de Déu sobre la història.**